

PÅ JOB FØR OG NU

Socialpædagog på Søbo: – Vi slukker drømme hele tiden

Af Carl Ancher Pedersen, journalist

Fotos: Nanna Bækdahl

Eva Marie Storm oplever, at hendes arbejdsplads i for høj grad er blevet et plejehjem. Der er kommet mere fokus på det sundhedsfaglige end på socialpædagogikken

Eva Marie Storm er socialpædagog på Søbo, en del af bo- og aktivitetstilbuddet Rosenholm i Tjørring ved Herning, der tæller fem bosteder for 48 voksne beboere med udviklingshæmning.

– Jeg elsker mit arbejde, for det gør en forskel for de mennesker, jeg arbejder med. Jeg bliver aldrig træt af at være nysgerrig i forhold til dem, forstå dem og finde ud af, hvad de har brug for. Derfor er det stadig skønt at gå på arbejde, slår Eva Marie Storm fast. Hun har været pædagog i 36 år og de seneste 12 år arbejdet på voksenhandicapområdet. Hun er 63 år og har ikke tænkt sig at stoppe på jobbet før pensionsalderen.

Den faglige balance er rykket

Men samtidig er hun bekymret over udviklingen, især de seneste tre-fire år. Gentagne besparelser har øget presset på både arbejdsmiljø og faglighed, hvor balancen er rykket til fordel for det sundhedsfaglige på bekostning af det socialpædagogiske. I dag er kun omkring halvdelen af de ansatte uddannede socialpædagoger, mens de øvrige kolleger har andre uddannelser eller er ufaglærte.

– I min afdeling er vi enige om, at vi har brug for flere socialpædagoger, men når vi slår socialpædagogiske stillinger op, er det svært at få dem besat. Jeg tror, at mange yngre socialpædagoger bliver overrasket over, hvor mange plejeopgaver, der er, og dermed begrænset tid til relations arbejdet. Det skræmmer måske nogen væk, siger Eva Marie Storm.

Svært at holde Krap-gryden i kog

Hun så det som en gevinst for den socialpædagogiske faglighed, da Rosenholm for omkring tre år siden indførte Krap-metoden og begyndte at sende medarbejderne på kursus i den:

– Den tager afsæt i det, vi kalder en anerkendende tilgang og er et rigtig godt arbejdsredskab og en god hjælp til hurtigt at komme ind til problemets kerne i forhold til den enkelte beboer eller pårørende. Alle ansatte socialpædagoger skulle have kurset, men da det er meget efterspurgt og også kompetencegivende i forhold til andre arbejdspladser, oplevede vi desværre, at en del kolleger, der havde taget kurset, søgte væk og fik job andre steder. Derfor står vi nu i en

situation, hvor langt fra alle kolleger har nået at få kurset, og hvor det er svært at holde Krapgryden i kog.

Busserne holder stille

Eva Marie Storm oplever, at arbejdet og omgangen med beboerne ændret sig meget med årene:

– Rosenholm har fire-fem busser, og førhen havde jeg dårligt en vagt, hvor jeg ikke var ude at køre med én eller flere beboere. Vi brugte busserne rigtig meget, men i dag kan jeg snart ikke huske, hvornår vi sidst var ude at køre. Ture, udflugter eller at kunne tage ud at købe ind sammen med beboerne bidrog til, at de følte sig som del af samfundet. Alt det er desværre skåret væk. Det er ærgerligt og svært for nogle af vores beboere, som ikke får de oplevelser og stimuli, som de fik tidligere.

Ikke alle beboere på Rosenholm har et sprog, og så må man bruge tegn til tale eller slet og ret mimik for at kunne kommunikere. Det kræver tålmodighed og tid, men netop tid er blevet en mangelvare.

– I dag går det ofte for stærkt. Nogle beboere opgiver kontakten, og det giver problemer, når de ikke føler sig forstået. Tidligere var det noget særligt, hvis en beboer var udadreagerende. I dag er det nærmest hverdag. Der er en mere spændt atmosfære og flere konflikter. Vi bruger rigtig meget tid på konfliktløsning.

Lidt for meget plejehjem

Eva Maria Storm finder det meget betegnende for udviklingen, at man er gået over til at skulle dokumentere via et nyt system kaldet Cura. Det er hentet fra det sundhedsfaglige område, mere præcist hjemmeplejen, og det giver problemer.

– Det sundhedsfaglige, den basale pleje og omsorg, er meget målbart, mens de socialpædagogiske indsatser, der handler om at skabe relationer, livskvalitet og udvikling er sværere at lægge ind i et system og krydse af. Og modsat vores tidligere system kan vi ikke kommunikere indbyrdes i Cura, så det må vi gøre pr. mail ved siden af. Jeg oplever det lidt som et afkrydsningstyranni, siger Eva Marie Storm og tilføjer:

– Vi er blevet lidt for meget til et plejehjem. Men på et plejehjem har beboerne normalt et langt, levet liv bag sig. Hos os møder vi beboere, blandt andet unge mennesker, som har et langt liv foran sig, hvor vi skal hjælpe dem til at få en så god tilværelse som muligt. Det er noget helt andet. Vores fokus bør være, hvad beboerne har lyst til og behov for, men her oplever jeg, at beboernes selvbestemmelse og medbestemmelse er blevet mindre. Vi slukker drømme hele tiden, da tiden ikke tillader os at gøre noget spontant sammen med beboerne. Og det er blevet sværere at lave aftaler med dem, da vi nemt risikerer at måtte skuffe dem senere, hvis ikke de holder.

Mindre fællesskab

Eva Marie Storm vil gerne holde fanen højt i forhold til faglighed og etik, men oplever, at det er blevet sværere:

– Beboerne bør være i centrum. Det er deres hjem, og her bør vi virkelig tænke os om. Vi arbejder med mennesker uden sprog, der ofte ikke føler sig hørt eller set, og vi har taget alt for meget fra dem i forhold til deres ønsker. Vores beboere elsker f.eks. at klæde sig pænt på og gå til fest, men de kommer ikke længere til så mange fester. Beboere og pårørende kender hinanden, men det er gået meget tilbage med fællesskabet de sidste tre-fire år.

Det samme oplever hun i forhold til kollegerne. Der er et godt arbejdsmiljø i afdelingen, men man ser hinanden mindre end før. Der er langt færre teammøder, afdelingsmøder og fælles møder end tidligere. Institutionen er blevet større, og ledelsen dermed også mindre synlig. Meget kommunikation foregår i dag pr. mail frem for ansigt til ansigt.

Men netop mere fællesskab er ifølge Eva Marie Storm vejen frem, hvis der skal skabes forandringer.

– Vores arbejde er krævende. Jeg er ikke bange for at sige min mening og opfordrer ofte mine kolleger til at gøre det samme, men det er svært, hvis det bare bliver op til den enkelte. Jeg ved, at der er kolleger, der har det svært, og jeg kan kun opfordre til, at vi står sammen – blandt andet ved at bakke op om vores tillidsrepræsentant og fagforening.

Eva Marie Storm: – Beboerne bør være i centrum. Vi arbejder med mennesker uden sprog, der ofte ikke føler sig hørt eller set, og vi har taget alt for meget fra dem i forhold til deres ønsker.